

КУРС ЗАРУБІЖНОЇ ЛІТЕРАТУРИ
ВІД ВИКЛАДАЧА БОЙКО НАТАЛІЇ
СЕРГІЙВНИ

ВСТУП. ОРИГІНАЛЬНА Й ПЕРЕКЛАДНА ЛІТЕРАТУРА В СУЧАСНОМУ СВІТІ

Урок 1

Каховський професійний аграрний ліцей

ПЛАН УРОКУ

Значення художньої літератури
для людини й людства ХХІ ст.

Формування читача в епоху
цифрових технологій.

Оригінали й переклади художніх
творів, їхня роль у розвитку
особистості.

Перекладна література як
важлива складова вітчизняної
культури й чинник формування
української нації

“

ЗАВЖДИ ПАМ'ЯТАЙТЕ

Не повинно бути сліпих до краси,
глухих до слова та справжньої
музики, черствих до добра,
безпам'ятних до минулого. А для
цього потрібні знання, потрібна
інтелігентність, що даються
культурою.

Д.С. Лихачов

РОБОТА З ЕПІГРАФОМ

- ◆ ЯК ВИ РОЗУМІЄТЕ ВИСЛІВ РАДЯНСЬКОГО ФІЛОЛОГА, КУЛЬТУРОЛОГА, МИСТЕЦТВОЗНАВЦЯ Д. С. ЛИХАЧОВА? ЩО ОЗНАЧАЄ БУТИ СЛІПИМИ ДО КРАСИ?
  - ◆ ЧОМУ ДМИТРО СЕРГІЙОВИЧ ЛИХАЧОВ ВВАЖАЄ, ЩО КУЛЬТУРА ДАЄ ЗНАННЯ Й ІНТЕЛІГЕНТНІСТЬ, НЕОБХІДНІ ДЛЯ ВИХОВАННЯ ЧУТЛИВОСТІ ДО КРАСИ?
  - ◆ ЩО ДОПОМАГАЄ ВИХОВАТИ КУЛЬТУРНУ, ІНТЕЛІГЕНТНУ ОСОБИСТІСТЬ? (ЧИТАННЯ КНИЖОК.)
  - ◆ ФРАНЦУЗЬКИЙ ПРОСВІТИТЕЛЬ ВОЛЬТЕР ПИСАВ: «УВЕСЬ СВІТ, ЗА ВИНЯТКОМ ЛИШЕ ДИКИХ НАЦІЙ, КЕРУЄТЬСЯ КНИГАМИ» ЯК ВИ РОЗУМІЄТЕ ЦЕЙ ВИСЛІВ?
-

Інтерв'ю з літератором

Ніл Гейман

Чому наше майбутнє залежить від читання

Людям важливо пояснювати , на чиєму вони боці і чому , а також чи не упереджені вони. Це свого роду декларація інтересів . Отже , я збираюся поговорити з вами про читання. Про те , що читання художньої літератури , читання для задоволення є однією з найбільш важливих речей у житті людини.

І я , очевидно , дуже упереджений, адже я письменник , автор художніх текстів. Я пишу і для дітей , і для дорослих. Вже близько 30 років я заробляю собі на життя за допомогою слів , здебільшого створюючи речі і записуючи їх. Безсумнівно я зацікавлений , щоб люди читали , щоб люди читали художню літературу , щоб бібліотеки та бібліотекарі існували і сприяли любові до читання й існуванню місць , де можна читати.

Так що я упереджений як письменник. Але я набагато більше упереджений як читач .

Одного разу я був у Нью - Йорку і почув розмову про будівництво приватних в'язниць - ця індустрія стрімко розвивається в Америці. Тюремна індустрія повинна планувати свій майбутній ріст - скільки камер їм знадобиться ? Яке буде кількість в'язнів через 15 років? Вони виявили , що можуть передбачити все це дуже легко , використовуючи найпростіший алгоритм , заснований на опитуваннях , який відсоток 10 і 11-літніх дітей не може читати. І, звичайно , не може читати для свого задоволення .

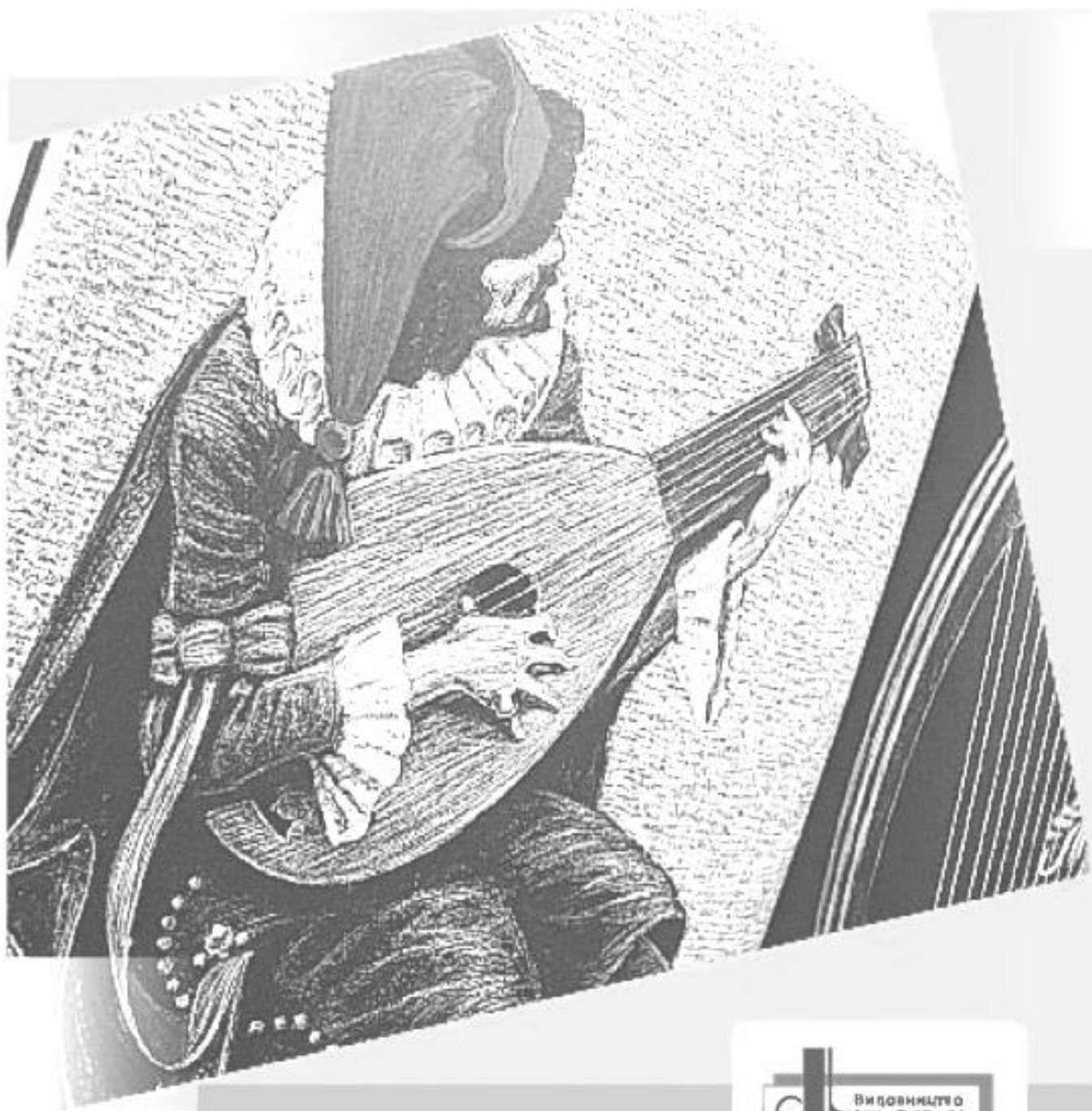
Ніл Гейман

Зарубіжна література

10

клас

рівень стандарту

ЩО ВИ БУДЕТЕ РОБИТИ

РОБОТА З ПІДРУЧНИКОМ (ЗАПИС ДО ЗОШИТІВ)

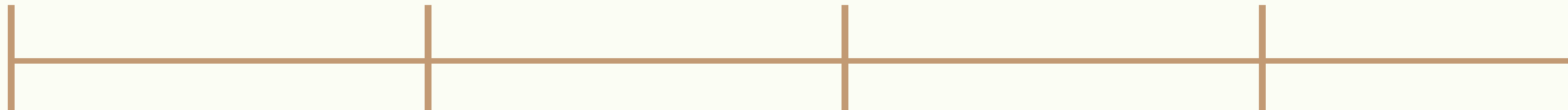
Опрацюйте статтю підручника
«Оригінальна та перекладна література».
заповніть правий стовпець таблиці
«основні вимоги до перекладу художньої
літератури»

Точність

Стислість

Ясність

Літературність

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПЕРЕКЛАДУ ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Точність

Перекладач зобов'язаний донести до читача цілком усі думки, висловлені автором. При цьому слід зберегти не тільки основні положення, а й нюанси та відтінки вислову. Піклуючись про точність передавання вислову, перекладач водночас не має нічого додавати від себе, доповнюючи або пояснюючи думку автора.

Стислість

Перекладач не має бути багатослівним: думки слід викладати максимально стисло й лаконічно.

Ясність

Лаконічність та стислість мови перекладу, однак, жодною мірою не мають шкодити ясності викладу думки, легкості її розуміння. Слід уникати складних і двозначних зворотів, що утруднюють сприйняття думки. Варто викладати просто та зрозуміло.

Літературність

Переклад має повністю відповідати загальноприйнятим нормам літературної мови.

**ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ПЕРЕКЛАДУ
ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ**

Оригінал - (у перекладі з латин . – первісний, природний) – це 1) художній твір, переклад якого здійснюється; 2) текст, створений мовою, якою володіє та яку обрав автор

Переклад – 1) передавання змісту усного висловлювання чи письмового тексту засобами іншої мови; 2) текст, відтворений засобами іншої мови зі збереженням єдності змісту й форми

СЛОВНИКОВА РОБОТА (ЗАПИС ДО ЗОШИТІВ)

Художній переклад - це відтворення засобами рідної мови особливостей іноземного літературного тексту в нерозривній діалектичній єдності його змісту й форми. Це один із найвагоміших виявів міжлітературної взаємодії.

Ідіостиль (індивідуальний стиль) – система змістовних і формальних лінгвістичних характеристик, властивих творам певного автора, яка робить унікальним утілений у цих творах авторський спосіб мовного вираження індивідуальні особливості стилю письменника практично неможливо з'ясувати без більш-менш широких зіставлень: 1) із літературною мовою його часу як нормою, на тлі якої виявляються специфічні ознаки своєрідності, що певною мірою відхиляються від неї; 2) з індивідуальними стилями інших письменників — сучасників чи попередників жодне серйозне дослідження стилю письменника без цих зіставлень неможливе.

Узагальнення й систематизація здобутих знань

- ЧОМУ ХУДОЖНІЙ ТВІР Є НОСІЄМ
загальн ОЛЮДСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ?
- ЩО ТАКЕ ОРИГІНАЛ, ПЕРЕКЛАД,
ХУДОЖНІЙ ПЕРЕКЛАД?

Евристична бесіда

- ЧИМ РІЗНЯТЬСЯ ОРИГІНАЛ ТА ПЕРЕКЛАД?
- ПОМІРКУЙТЕ: ЧИ ЗАЛИШАЄТЬСЯ НЕЗМІННИМ ЗМІСТ ТВОРІВ, ПЕРЕКЛАДЕНИХ З ІНШИХ МОВ?
- НАЗВІТЬ УКРАЇНСЬКИХ МАЙСТРІВ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ УРОКУ

Інтерактивна вправа «Мікрофон»

Як ви розумієте вислів Ф. Жанліса «Люди, які читають книги, завжди керуватимуть тими, хто дивиться телевизор»? відповідь аргументуйте

Інтерактивний прийом «незавершене речення»

Завершіть речення:

«Мені вже було відомо...»

«Проте я навіть не здогадувався (не здогадувалася), що.»

«Відтепер я знатиму про.»

